

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Eind 2022 is uw raad geïnformeerd over de uitvoering van een plan-mer-procedure voor windenergie nabij het knooppunt Beneluxplein. Dit zoekgebied voor windenergie is één van de vijf locaties die de gemeente in het kader van het Convenant Realisatie Windenergie Stadregio Rotterdam onderzoekt.

Met deze brief informeren wij u over het ter inzage leggen van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) als onderdeel van de plan-mer. Dit is een formele stap in het uitvoeren van een plan-mer-procedure voor het project Windenergie Beneluxplein. De NRD is de onderzoeksopzet voor de plan-mer, hierin wordt de scope van de in de plan-mer te onderzoeken thema's bepaald. Medio september 2024 start de terinzagelegging.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Het uitvoeren van een plan-mer-procedure voor dit project is 16 december 2022 door wethouder Zeegers toegezegd in de commissiebrief 'Afdoening toezeggingen actualiteit 'Zo de wind waait, waait uw jasje' en Update actualiteiten windprojecten' (22bb008705), waarin ook de toezeggingen 'Windmolens Beneluxplein – Second opinion' (22bb006674) en 'Windmolens Beneluxplein – opdracht second opinion' (22bb006675) zijn afgedaan.

In het coalitieakkoord Eén Stad is afgesproken dat we de bestaande afspraken over het ruimtelijk mogelijk maken van vijf windparken op Rotterdams grondgebied nakomen. Beneluxplein is één van die vijf parken. Deze locatie maakt onderdeel uit van de regionale afspraken uit het convenant Realisatie windenergie stadsregio Rotterdam (2012) en is vastgelegd in de Visie Ruimte en Mobiliteit van de provincie (2017) en de Rotterdamse omgevingsvisie Veranderstad (2021).

In de commissievergadering MHEK van 20 september 2023 zijn naar aanleiding van het door raadslid S.M. Bonte (Leefbaar Rotterdam) ingebrachte bespreekpunt 'Geluidsoverlast windturbines' door de wethouder Klimaat, Bouwen en Wonen twee toezeggingen gedaan die betrekking hebben op het project windenergie Beneluxplein. In deze brief doen wij een voorstel om deze toezeggingen af te doen.

- *De wethouder informeert de raad over de wijze waarop zij eventuele onduidelijkheid bij bewoners over het gepland aantal mogelijke windmolens (2 of 3) heeft weggenomen, en de uitgangspunten die bij het vergunnen van dit aantal gehanteerd worden (Geluidsoverlast windturbines – windmolenlocatie Beneluxplein, 23bb006155).*
- *De wethouder zal in de uitgebreide plan-MER procedure voor windmolenlocatie Beneluxplein de zorgen van bewoners over de milieueffecten van luchtstromen in hogere luchtlagen meenemen (Geluidsoverlast windturbines – zorgen bewoners, 23bb006156).*

Toelichting:

In de vorige bestuursperiode is een second opinion voor de ontwikkeling van windenergie op de locatie Beneluxplein toegezegd. Hierop volgend is door wethouder Zeegers besloten om een breder onderzoek in de vorm van een plan-mer-procedure uit te voeren. Met die procedure wordt inzichtelijk gemaakt wat de milieueffecten zijn en wat de omgevingsimpact is van mogelijke windturbine-opstellingen op deze locatie. Dit maakt het mogelijk om verschillende scenario's met elkaar te vergelijken.

In het provinciaal omgevingsbeleid is aan deze locatie een potentie van 12 MW toegekend. Eerder is onderzocht op welke wijze die 12 MW ingevuld kan worden. Onder andere gelet op het draagvlak in het gebied, ontwikkelingen in de markt voor windturbines en toekomstige wijzigingen in normering voor windturbines op land, is gekozen om in de plan-mer niet te sturen op een aantal MW of turbines. We onderzoeken wat de draagkracht is van het gebied als het om windenergie gaat en welke locaties geschikt zijn. Het plan-MER zal inzichtelijk maken hoe de alternatieven zich verhouden tot de 12MW die in het provinciaal omgevingsbeleid en het Convenant Realisatie Windenergie Stadregio Rotterdam aan de locatie zijn toegekend.

Op basis van het plan-MER, een aanvullend geluidsonderzoek met metingen in de drie woonkernen rondom Beneluxplein en een financiële doorrekening van de haalbare alternatieven uit het plan-MER wordt een keuze gemaakt op welke wijze windenergie een plek kan krijgen binnen deze locatie. Met deze onderbouwing kan een besluit worden genomen over de voorkeursopstelling en kan die planologisch ingepast worden via een wijziging van het omgevingsplan. Het omgevingsplan zal ook de uitgangspunten (het toetsingskader) bevatten die van toepassing zijn op het beoordelen van een aanvraag omgevingsvergunning voor de windturbine(s), ook hiervoor biedt het plan-MER de onderbouwing.

Bovenstaande toelichting geeft aan hoe het plan-mer een bijdrage levert aan de uiteindelijke inpassing van windenergie. Pas na afronding van de genoemde onderzoeken kan uitsluitend worden gegeven over het aantal windturbines. Deze boodschap wordt gedeeld op de geplande inloopbijeenkomst en via de projectwebsite. Met deze toelichting stellen wij voor de toezegging 23bb006155 als afgedaan te beschouwen.

Inhoudelijke toelichting op NRD

De NRD gaat in op een veelvoud aan milieuaspecten die komen kijken bij de plaatsing van windturbines, denk aan: geluid, externe veiligheid, slagschaduw, natuur, water, bodem en landschap. Mede gelet op de toezegging 23bb006156 lichten wij een aantal punten uit:

- Ten opzichte van de eerdere onderzoeken (Pondera, 2019) is de markt voor windturbines veranderd: de nu beschikbare windturbines zijn hoger. In de plan-mer worden nu gangbare typen referentieturbines onderzocht. Als ondergrens wordt een tiphoogte van 180 meter en als bovengrens 250 meter (vlieghoogtebeperking) onderzocht. Het gaat hierbij om grenzen. De milieueffecten van het maximaal mogelijke worden in beeld gebracht: als dat past, dan passen lagere turbines ook.
- Op het gebied van geluid worden optimalisaties onderzocht variërend van 47dB tot 40dB Lden. Ook wordt inzichtelijk gemaakt welke risico's er zijn ten aanzien van laagfrequent geluid.
- In het gebied bestaan zorgen met betrekking tot de gevolgen van verspreiding van luchtverontreinigende stoffen door veranderende luchtstromen veroorzaakt door windturbines. Windturbines produceren zelf geen luchtverontreiniging (los van de productie en bouw). In de plan-MER wordt de verspreiding van luchtverontreiniging door windturbines aan de hand van kwalitatief onderzoek in beeld gebracht. Hiermee stellen wij voor toezegging 23bb006156 als afgedaan te beschouwen.

In de NRD wordt rekening gehouden met de concept landelijke normen voor windenergie zoals die in het najaar van 2023 zijn gepubliceerd ('Besluit Windturbines Leefomgeving'). De beoogde inwerkingtreding van de nieuwe landelijke normen is 1 juli 2025. Dit is tijdens het plan-mer- en omgevingsplanproces voor windenergie bij Beneluxplein. In het plan-MER en het Omgevingsplan zal t.z.t. rekening worden gehouden met de definitieve normstelling en de ruimte die daarin wordt gegeven voor lokaal maatwerk.

Participatie en communicatie

In september 2023 is in het kader van de plan-mer gestart met het opstellen van de NRD. Een van de eerste stappen was een brede informatieavond in Hoogvliet, waar de omgeving input voor de NRD kon geven. Ook was er een tijdelijke digitale participatie-omgeving ingericht. Via nieuwsbrieven en de webpagina¹ houden we de omgeving regelmatig op de hoogte van de ontwikkelingen.

Voor en tijdens het opstellen van de NRD zijn er meerdere overleggen geweest met de klankbordgroepen van de verschillende kernen: Hoogvliet, Pernis en Albrandswaard. Daarnaast hebben de klankbordgroepen meegelezen in de conceptversies. Dit heeft geresulteerd in een gezamenlijk adviesrapport vanuit de klankbordgroepen. Richting de klankbordgroepen is aangegeven op welke wijze de input en adviezen verwerkt zijn. In de NRD zijn deze processtappen beschreven en is eveneens opgenomen hoe de input vanuit de omgeving is verwerkt in de onderzoeksopzet.

De NRD Windenergie Beneluxplein wordt medio september gepubliceerd en gedurende zes weken ter inzage gelegd. Gedurende deze termijn heeft eenieder de mogelijkheid een zienswijze in te dienen. De omgeving wordt via de gebruikelijke kanalen geïnformeerd over de terinzagelegging en uitgenodigd voor een inloopbijeenkomst op 3 oktober 2024 over de NRD.

Tijdens de periode van terinzagelegging wordt advies gevraagd aan de landelijke Commissie voor de milieueffectrapportage en worden relevante bestuursorganen en instanties geraadpleegd, zoals Rijkswaterstaat, de gemeente Albrandswaard en Staatsbosbeheer.

¹ <https://duurzaam010.nl/thema/windpark-beneluxplein/>

Vervolgproces

Zodra de NRD ter inzage is gelegd wordt u hierover geïnformeerd en worden de stukken met u gedeeld. Na de periode van terinzagelegging wordt een nota van beantwoording opgesteld waarin de binnengekomen reacties worden verwerkt. Ook wordt aangegeven of deze leiden tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van de op te stellen plan-MER. De nota van beantwoording wordt door het college vastgesteld. Uw raad wordt hierover geïnformeerd en gelijktijdig wordt het Project Ambitiedocument aan u voorgelegd. Dit is voorzien in het eerste kwartaal van 2025.

Proces vanaf het tweede kwartaal 2025 en verder

- Opstellen plan-MER
- Financieel haalbaarheidsonderzoek naar de alternatieven uit het plan-MER.
- Vaststellen Nota van Uitgangspunten via collegebesluit.
- Kennisgeving voorbereiding omgevingsplan.
- Start opstellen omgevingsplan. Het plan-MER wordt samen met het ontwerp-omgevingsplan ter inzage gelegd. In het ontwerpplan moet worden gemotiveerd hoe met de resultaten van het plan-MER is omgegaan.
- Terinzagelegging ontwerp-omgevingsplan en plan-MER, advisering door de commissie voor de milieueffectrapportage, behandelen zienswijzen.
- Aanbieding omgevingsplan aan de gemeenteraad ter vaststelling.

Zowel over de uitkomsten van de plan-mer en de overige onderzoeken, als over de uitkomsten uit de besluitvormingsprocessen zullen wij de omgeving en de klankbordgroepen informeren en een rol geven in lijn met ons eigen participatiebeleid. Uitgangspunt is dat we pas na deze onderzoeken weten wat de draagkracht is van het gebied als het gaat om windenergie en dus wat er ruimtelijk en financieel mogelijk is. Dan pas kan (concreet) het aantal windturbines worden bepaald dat via het omgevingsplan planologisch mogelijk wordt gemaakt en welke voorwaarden daarbij passend zijn.

Zoekgebied voor zonne-energie

Knooppunt Beneluxplein is ook een zoekgebied voor het opwekken van zonne-energie langs infrastructuur als onderdeel van het OER-project A15-A38 (OER staat voor Opwek Energie op Rijksgrond). Dit project verkent de mogelijkheden voor de opwek van zonne-energie langs de snelwegen samen met RWS en buurgemeenten. De afspraak is dat in het ontwerp voor de opwek van zonne-energie rekening wordt gehouden met de toekomstige plaatsing van windenergie. Daarnaast wordt er toegewerkt naar een goed op elkaar afgestemd participatieproces voor wind en zon bij Beneluxplein.

Plan-mer. RES Rotterdam-Den Haag

In oktober 2024 wordt uw raad geïnformeerd over het proces rondom de plan-mer die in het kader van de Regionale Energiestrategie Rotterdam – Den Haag (RES) wordt uitgevoerd. Deze regionale plan-mer onderzoekt de milieueffecten van de in de RES 1.0 opgenomen zoekgebieden voor wind- en zonne-energie. Ook hiervoor zal een NRD ter inzage worden gelegd.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Het vrijgeven voor consultatie van de NRD heeft geen financiële consequenties. De terinzagelegging maakt onderdeel uit van het doorlopen van een plan-mer, de kosten voor die procedure zijn opgenomen in de projectbegroting.

Onafhankelijk van de formele plan-mer-plicht is in 2022 aan de omgeving en uw raad toegezegd dat voor de uitwerking van deze windlocatie een plan-MER zal worden opgesteld. Daarop zijn de procedurele en inhoudelijke verplichtingen uit paragraaf 16.4.1. van de Omgevingswet van toepassing. Formeel gezien is de voorgenomen wijziging van het Omgevingsplan om windenergie mogelijk te maken op de locatie Beneluxplein plan-mer-plichtig omdat in dit stadium nog geen definitieve keuze is gemaakt over het aantal turbines. Indien er 3 of meer turbines mogelijk worden gemaakt, is er sprake van een 'windpark' als bedoeld in bijlage V van het Omgevingsbesluit. In dat geval is het op te stellen Omgevingsplan kaderstellend voor toekomstige mer-beoordelingsplichtige activiteiten en is het verplicht om hiervoor een plan-mer op te stellen.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

A. Aboutaleb